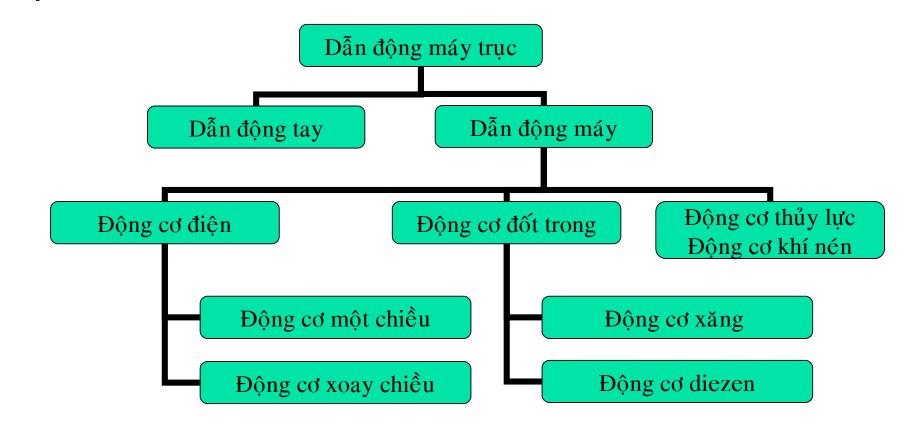
KỸ THUẬT NÂNG – VẬN CHUYỂN

CHƯƠNG 5 CƠ CẦU NÂNG

Chapter 5

1. DẪN ĐỘNG MÁY TRỤC

Chapter 5

0906 708 124

製錠 MODEL	馬力 Kw	核酸 P	電製 VOLTAGE	MEET.	MIE RPM		40mm44	0.00
					50Hz	6016	- MALLIEUT TO A	file
SY-100	0.75Kw	4	(BP)	6.5:1	216	263	M 3 M 3.5 M 4 M 5	26kg
	0.6Kw	6			143	175		
	0.4/0.2 Kw	4/8			216/108	263/131		
	0.4/0.10 Kw	4/12			216/71	263/88		
H-100	0.75Kw	4	200V 450V	7.7:1	189	228		30kg
	0.6Kw	6			124	150		
	0.4/0.2 Kw	4/8			189/94	228/114		
	0.4/0.10 Kw	4/12			189/62	228/75		
HL-150	1.1Kw	4		7.7:1	189	228		40kg
	0.75Kw	6			124	150		
	0.6/0.3Kw	4/8			189/94	228/114		
	0.60.2Kw	4/12			189/62	228/75		

Chapter 5 5

Chapter 5 6

1. DẪN ĐỘNG MÁY TRỤC(tt) Động cơ điện

- Động cơ điện 1 chiều (a): kích thích song song, nối tiếp, hỗn hợp
 - => có khả năng điều khiển cao nhưng giá thành lớn.
- Động cơ điện xoay chiều (b): có kích thước gọn, giá thành thấp.
 - Lồng sóc: mở máy bằng nối sao, tam giác (rẻ hơn).
 - Dây cuốn: mở máy bằng điện trở phụ.

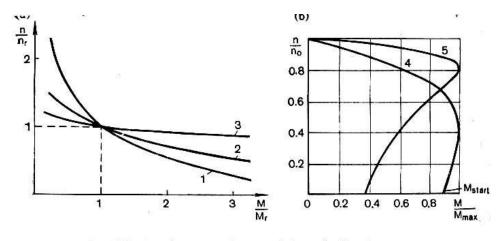

Fig. 108. Speed-torque characteristics of electric motors

(a) for d.c. service; I — series motor; 2 — compound motor; 3 — shunt motor; (b) for a.c. service; 4 — wound-rotor crane motor; 5 — squirrel-cage crane motor

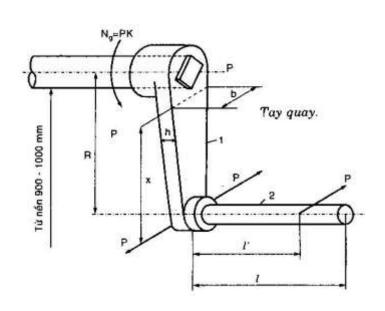
1. DẪN ĐỘNG MÁY TRỤC (tt) Động cơ đốt trong

- Động cơ xăng
- Động cơ điezen.
 - => Máy có phạm vi hoạt động lớn.

1. DẪN ĐỘNG MÁY TRỤC (tt) Động cơ thủy lực

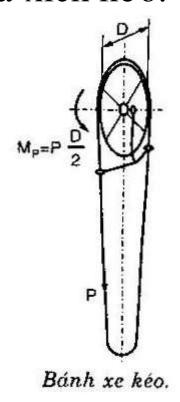
- Cho phép thay đổi tần số dễ dàng.
- Cho công suất lớn với kích thước nhỏ.
- Làm việc êm

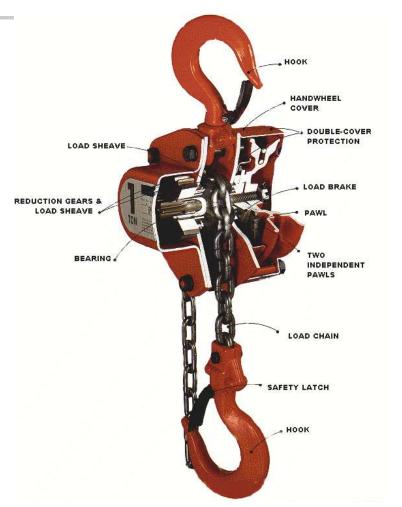
• Đặt trên mặt đất: tay quay.

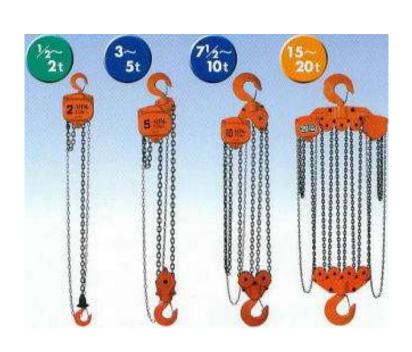

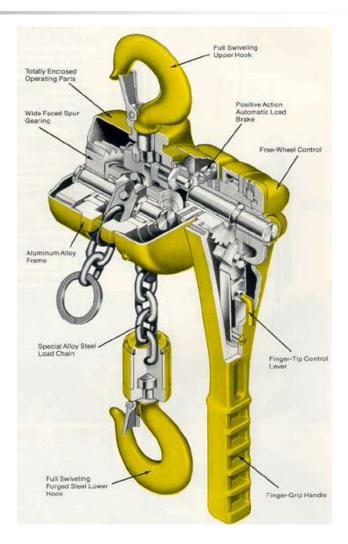

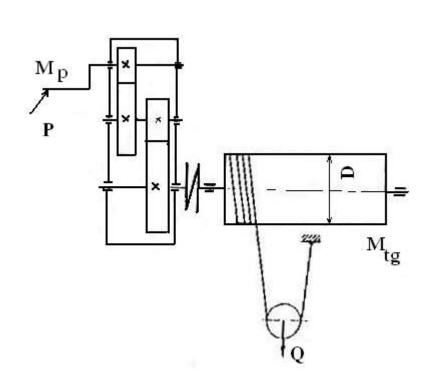
 Đặt trên cao: đĩa xích và xích kéo.

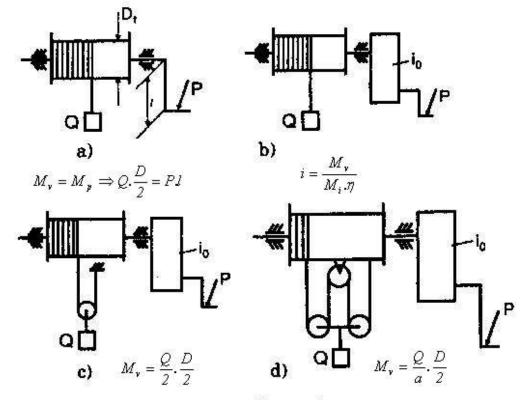

$$M_{tg} = \frac{Q.D}{2.a}$$

$$M_p = \varphi.P.l.m$$

m	1	2	3-4
φ	1	0,8	0,7

Hình 6.6: Sơ đồ cơ cấu nâng.

Đặc điểm tính toán thiết kế:

Thiết kế bộ truyền cho phép nâng vật với lực tay quay đã xác định:

$$i = \frac{M_{tg}}{M_{p}.\eta}$$

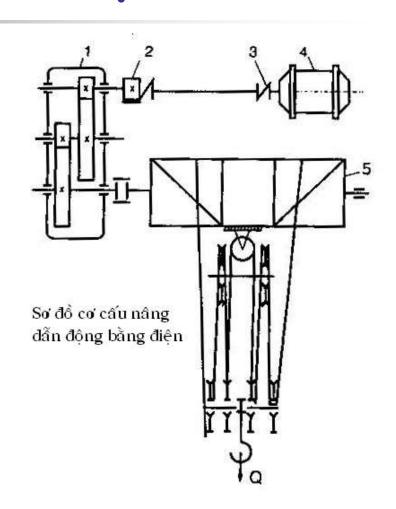
Cách tính tời quay tay:

Cho: Q, M

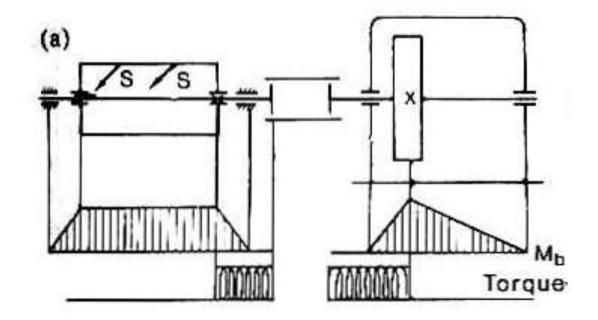
Tính : bộ truyền.

- 1. Chọn (cáp) loại dây: cáp, xích.
- 2. Sơ đồ mắc cáp => palăng, a.
- 3. $S_{\text{max}} \rightarrow S_{\text{dút}}$.
- 4. Tính và chọn dây.
- 5. Tính các chi tiết.
- $6. \quad M_{tg} ?$
- 7. $M_{\rm p}$?
- 8. i? => hộp giảm tốc.
- 9. Phanh $(M_f \ge k.M_x)$.

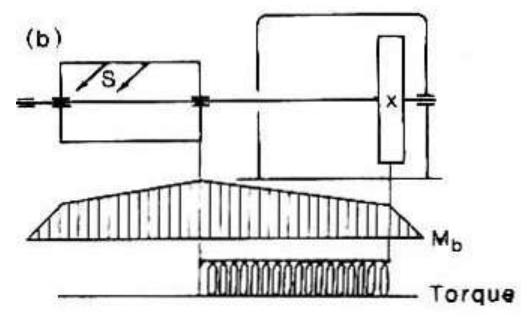
- a. Sơ đồ cơ cấu.
- b. Đặc điểm cấu tạo:
 - 1. Hộp giảm tốc
 - 2. Phanh
 - 3. Khớp nối
 - 4. Động cơ
 - 5. Tang

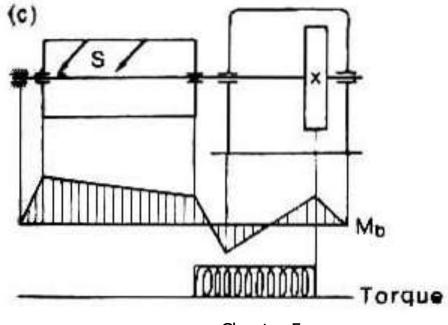
- Sơ đồ nối đầu tang với hộp giảm tốc:
- a. Khớp răng dài: cho phép lệch trục, dễ lắp, kích thước lớn.

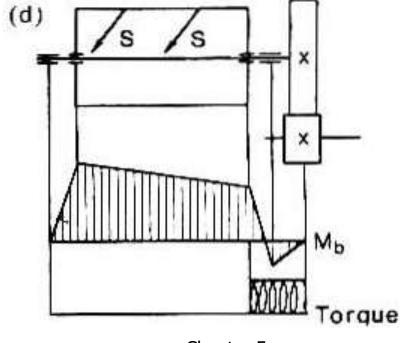
- Sơ đồ nối đầu tang với hộp giảm tốc:
- b. Trục 2 ổ đỡ: kích thước nhỏ, nặng=> không cho phép lắp riêng => ít dùng.

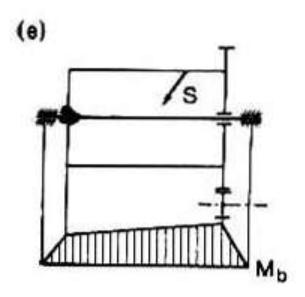
- Sơ đồ nối đầu tang với hộp giảm tốc:
- c. Trục 3 ổ đỡ: đòi hỏi lắp ráp chính xác => không cho phép lắp riêng => ít dùng.

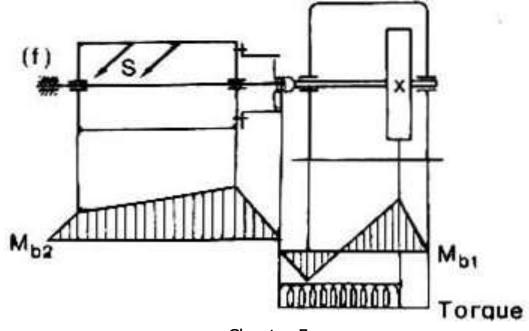
- Sơ đồ nối đầu tang với hộp giảm tốc:
- d. Bánh răng hở lắp trên trục tang.

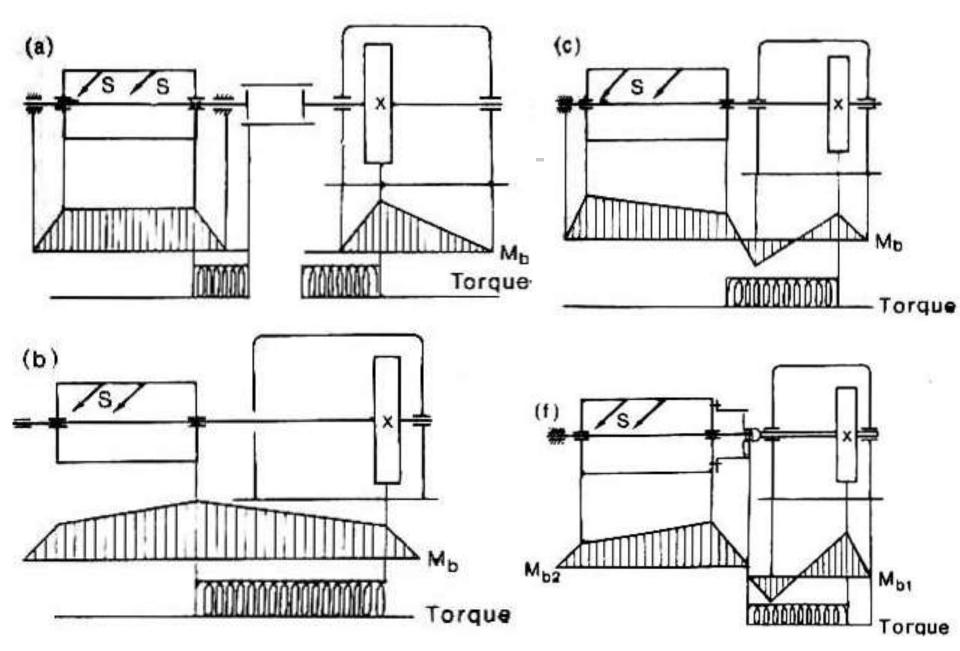

- Sơ đồ nối đầu tang với hộp giảm tốc:
- e. Bánh răng hở lắp trên vành tang: chỉ uốn. => dùng trong quay tay.

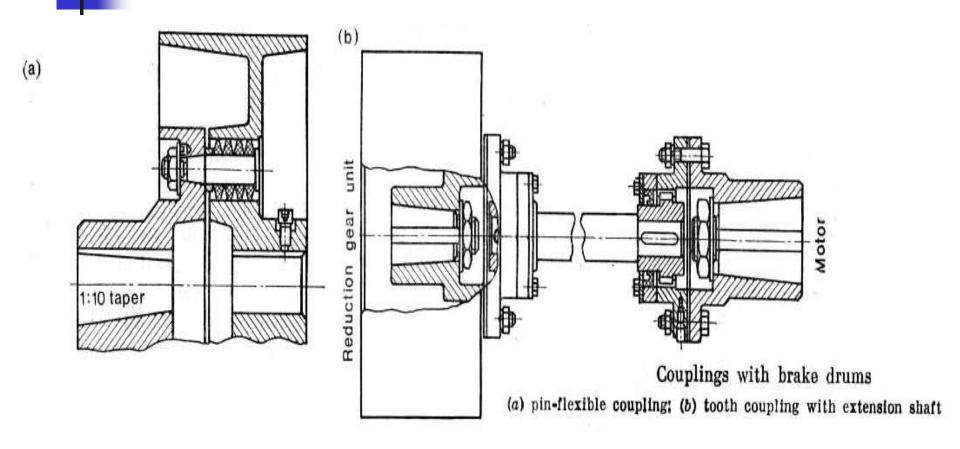

- Sơ đồ nối đầu tang với hộp giảm tốc:
- f. Ő tựa trục tang đặt vào đầu ra hộp giảm tốc => kích thước gọn => là phương án hợp lý nhất.

Chapter 5

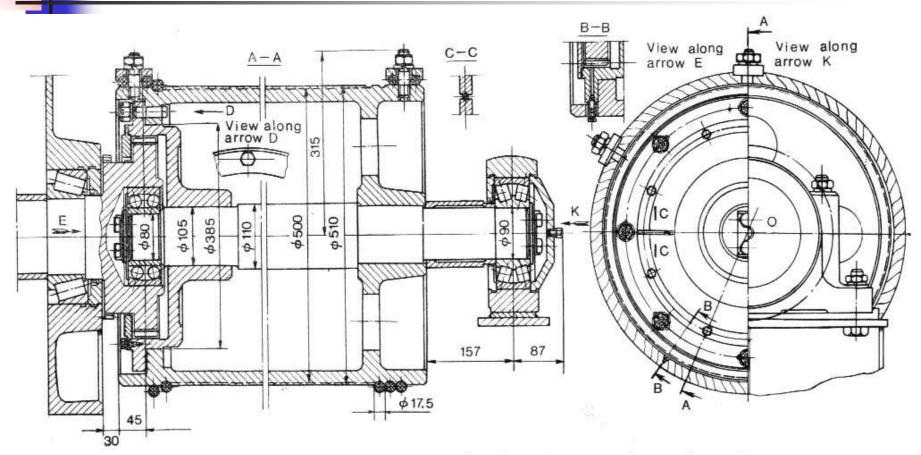
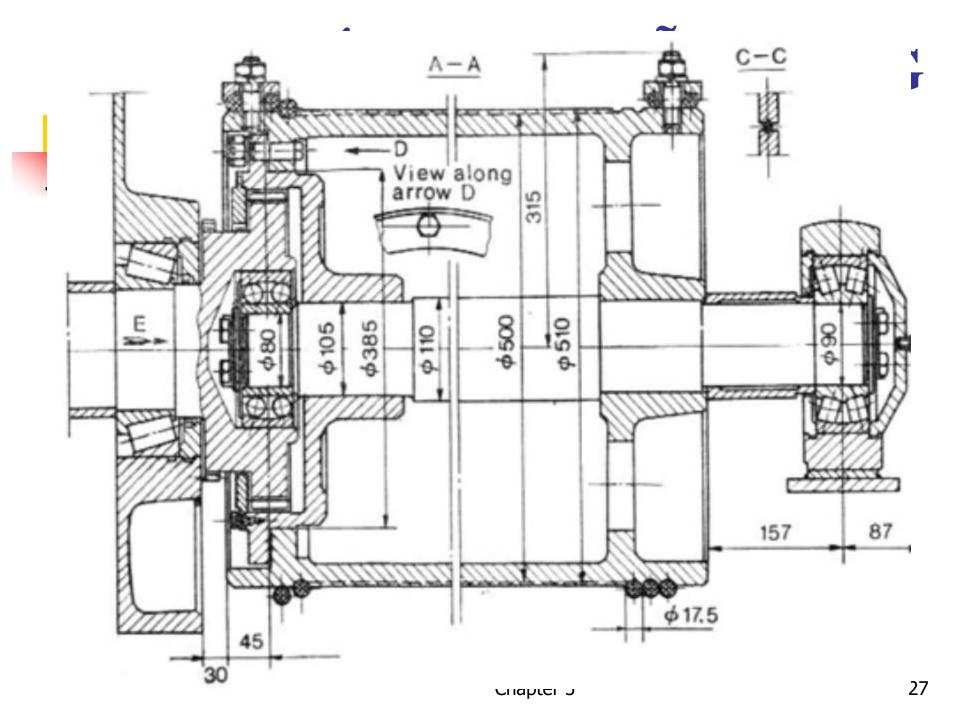

Fig. 116. Linking of hoisting drum with reducer by means of a tooth coupling

Chapter 5 28

- Lưu ý các thông số tính toán trong cơ cấu nâng.
- Công suất động cơ:

$$N_{t} = \frac{Q.V_{n}}{102.\eta}(kw) => N=KW$$

Q: kg; V: m/s

 $N_{dc} \ge N_1 + CD\%$ cho trước => N_{dc} , n_{dc} , CD%.

Tỉ số truyền:

$$i = \frac{n_{dc}}{n_{tg}} = n_{dc} \cdot \frac{\pi \cdot D_{tg}}{a \cdot v_n}$$
 $n_{tg} = \frac{a \cdot v_n}{\pi \cdot D_{tg}} = \frac{v_{tg}}{\pi \cdot D_{tg}}$

Trình tự tính toán cơ cấu nâng dao động bằng điện.

Cho : Q, H, Vn, CD%.

Tính : đặc điểm là đảm bảo vận tốc $i = \frac{n_{dc}}{n_{dc}}$

=> trình tự:

Bước 1 ÷ bước 5: giống với các bước tính tóan cơ cấu nâng dẫn động bằng tay $N_r = \frac{QN_n}{102.\eta}(kw)$ Bước 6: Động cơ: $=> n_{dc}$

Q (kg); v (m/s); CD%

Bước 7: Hộp giảm tốc $i = \frac{n_{dc}}{n_{tg}}$

Bước 8: Tính mômen mở máy và mômen phanh.

Bước 9: Tính phanh

CƠ CẦU NÂNG DẪN ĐỘNG BĂNG ĐIỆN (tt)

Qúa trình mở máy trong cơ cấu nâng.

$$M_{m} = \pm M_{t} + M_{d} = \pm M_{t} + M_{d_{1}} + M_{d_{2}}$$

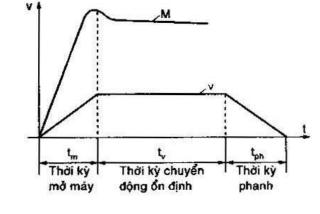
$$(+) : N\hat{a}ng (-) : Ha$$

$$M_{t} = \frac{Q.D_{tg}}{2.a.i.\eta} = (\frac{S_{max}.D_{tg}}{2})/(i.\eta_{tg-roto}) = (\frac{Q.D_{tg}}{2a\eta_{pl}})/(i.\eta_{tg-roto})$$

$$* M\mathring{o} m\acute{a}y => Q_{phu} => Q_{phu} = m.j = \frac{Q}{g}.\frac{v_{n}}{60.t_{m}}$$

$$\begin{vmatrix} v_n = \frac{v_{tg}}{a} = \frac{\pi . D_{tg} . n_{tg}}{a} \\ n_{tg} = \frac{n_{dc}}{i} \end{vmatrix} \Rightarrow v_n = \frac{\pi . D_{tg} . n_{dc}}{a.i}$$

$$M_{d_I} = \frac{Q_{phu}.D_{tg}}{2.a.i.\eta}$$

$$m_{tg} = \frac{n_{dc}}{i}$$

$$M_{d_1} = \frac{Q_{phu}.D_{tg}}{2.a.i.\eta}$$

$$M_{d_1} = \frac{3,14.Q.D_{tg}^2.n_{dc}}{2x9,81x60.a^2.i^2.t_m.\eta} = \frac{Q.D_{tg}^2.n_{dc}}{375.a^2.i^2.t_m.\eta}$$

$$D_{m}(m): n_{m}(v/ph): t_{m}(qia^2v)$$

$$D_{tg}$$
 (m); n_{dc} (v/ph); t_{m} (giây)

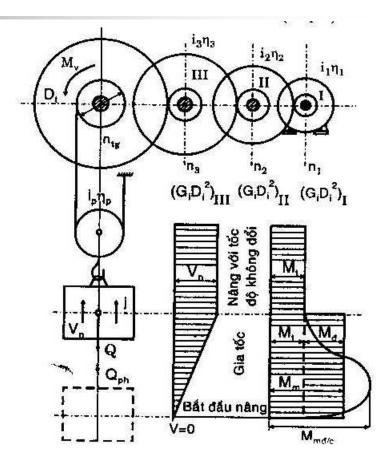
$$M_{d_2} = M_1 + M_{2/1} + M_{3/1} + \dots$$

$$M_{I} = \sum M_{i} = \sum J_{i} \varepsilon_{i} = \frac{\sum (G_{i}.D_{i}^{2})_{I}}{4.g} \frac{\omega_{i}}{t_{m}}$$

$$v \acute{o} i J_i = m_i \rho_i^2 \quad v \grave{a} \quad \varepsilon_I = \frac{\omega_i}{t_m} = \frac{2\pi . n_{dc}}{60.t_m}$$

$$M_1 = \frac{\sum (G_i.D_i^2)_I.n_{dc}}{375.t_m}$$

$$M_{d2} = k.M_1 = (1,1 \div 1,2).\frac{\sum (G_i.D_i^2)_I.n_{dc}}{375.t_m}$$

Hình 6.12: Sơ đô tính mômen mở máy của động cơ.

Vậy mômen mở máy của động cơ:

$$M_m = \pm M_t + M_d = \pm M_t + M_{d_1} + M_{d_2}$$

(-): Khi hạ (+): Khi nâng vật

$$M_{t} = \frac{Q.D}{2.a.i.\eta}$$
 $M_{d_{1}} = \frac{Q.D^{2}.n_{dc}}{375.a^{2}.i^{2}.t_{m}.\eta}$ $M_{d_{2}} = k.\frac{\sum (G_{i}.D_{i}^{2})_{I}.n_{dc}}{375.t_{m}}$

- Quá trình phanh trong cơ cấu nâng.
 - Quá trình phanh vật đang hạ tương ứng ngược lại với quá trình mở máy khi nâng.
 - Mở máy tạo gia tốc dương trong quá trình phanh tạo gia tốc âm.
 - Hiệu suất mất mát $\eta =>$ tham gia quá trình phanh => làm $M_f \downarrow => \eta$ ở tử số.

CƠ CẦU NÂNG DẪN ĐỘNG BĂNG ĐIỆN(tt)

■ Vậy:

$$M_{tf} = \pm M_{t}^* + M_{d}^* = \pm M_{t}^* + M_{d_1}^* + M_{d_2}^*$$

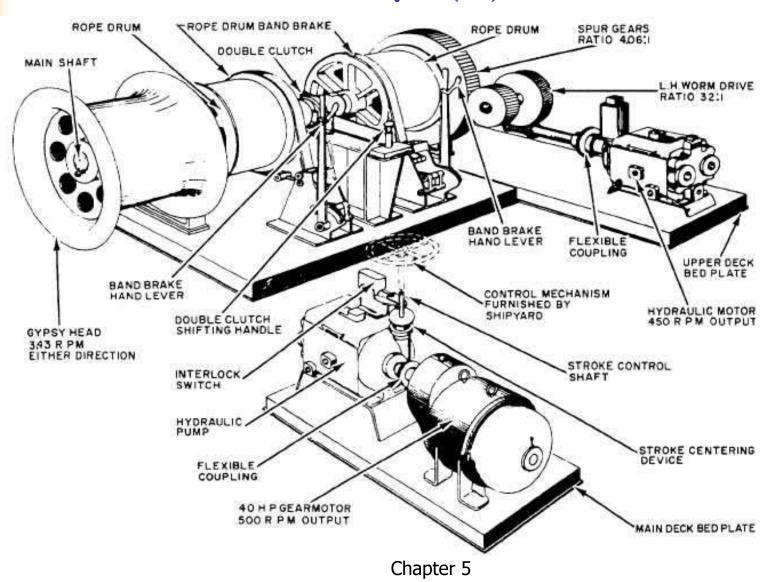
(+): Khi ha vat (-): Khi nang vat

$$M_{t}^{*} = \frac{Q.D.\eta}{2.a.i}$$
 $M_{d_{I}}^{*} = \frac{Q.D^{2}.n_{dc}.\eta}{375.a^{2}.i^{2}.t_{p}}$ $M_{d_{2}}^{*} = k.\frac{\sum (G_{i}.D_{i}^{2})_{I}.n_{dc}}{375.t_{p}}$

$$M_{d2}^* = k. \frac{\sum (G_i.D_i^2)_I.n_{dc}}{375.t_p}$$

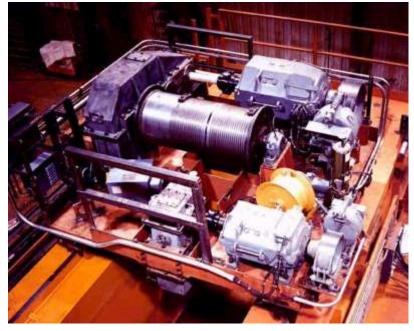
Chú ý:

Công thức viết cho trường hợp phanh đặt tại trục I (động cơ), nếu phanh đặt ở trục khác thì phải thay trị số tương ứng vào chổ của η, n_{đc} và i.

3. CƠ CẦU NÂNG ĐẪN ĐỘNG BẰNG ĐIỆN(tt)

3. CƠ CẦU NÂNG ĐẪN ĐỘNG BẰNG ĐIỆN(tt)

Câu 1: Tính cơ cấu nâng dẫn động bằng điện của cầu trục làm việc trong xưởng cơ khí. Biết chế độ làm việc nặng, chiều cao nâng 20m, trọng tải: 5 tấn; sử dụng ổ lăn

- 1. Chọn loại dây Chọn dây cáp. Giải thích: ...
- 2. Chọn sơ đồ treo tải: Q=5 tấn → a=2
- 3. Xác định lực căng lớn nhất của dây

Hiệu suất pa lăng $\eta_{pl} = (1 - \eta^a) x \eta^t / (a(1 - \eta)) = 0.985$

$$\rightarrow$$
 S_{max}=Q/(a. η_{pl})= 2538 (kg)

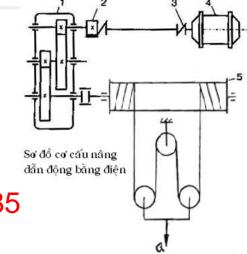
Hoặc $S_{max}=(Q)x[(1-\eta)/(1-\eta^a)]x(1/\eta^t) = 2538$ (kg)

4. Tính và chọn dây

$$S_d = nS_{max} = 6x2538 = 15228 \text{ (kg)} = 152280 \text{ (N)}$$

n= 6 (tra bảng 3.1 với cơ cấu nâng vật, chế độ làm việc nặng)

Tra bảng cáp Π K3, chọn cáp có d_c = 17.5 (mm)

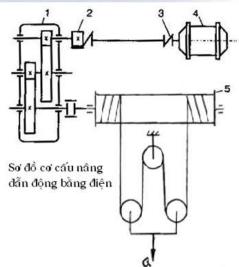
Bảng 3.1. Hệ số an toàn của dây cáp n

Công dụng của dây cáp	Chế độ làm việc	Hệ số n
Nâng vật và nâng cần	Quay tay	4,0
ivally var va hally can	Nhe	5,0
mount game authom Such a stra deser s	Trung bình	5,5
ab sign at made principle about their be	Nặng, rất nặng	6,0
Dây, gấu ngoạm:	id by then fod its	
- Gầu ngoạm một dây và mô tơ	la ôb shias mál	5,0
- Gầu ngoạm một cơ cấu dẫn động	Sit main mal min	5,0
 Gầu ngoạm hai cơ cấu dẫn động (với giả thiết trọng lượng gầu và vật liệu phân đều trên các nhánh dây) 	dil gale tây aka aka yai ranb rêna mêle dê les side	6,0
Dây giữ cần, giữ vật	-	3,5
Dây để lắp ráp máy trục	Summary deposits	4,0
Dùng để nâng người	Theorem children	9,0

Sơ đồ:

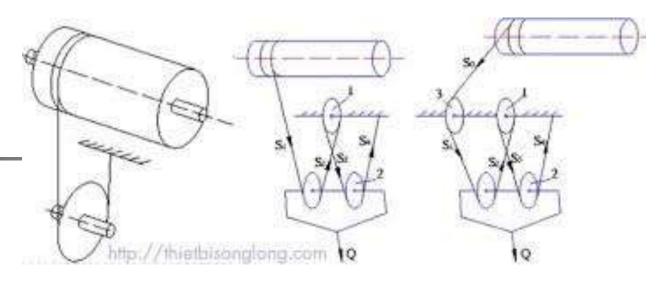

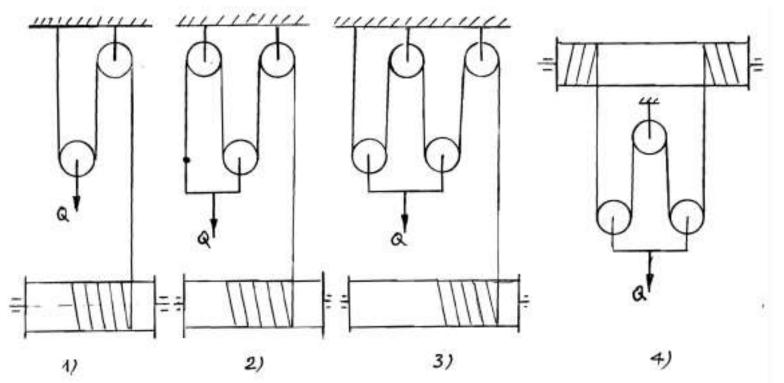

Chapter 5

Sơ đồ:

Dây cáp thép:

Dây cáp thép *JK-*3, 6x25+1 (GOST 7665-80)

Ðkính	Sđ, N	Sđ, N	KL, kg/m
	$\sigma_b = 1400 MPa$	$\sigma_b = 1600 MPa$	
8,1	-	31 900	0,237
9,7	-	46 300	0,343
11,5	54 900	62 700	0,464
13	71 500	81 750	0,605
14,5	90 350	102 500	0,764
16	110 500	126 500	0,942
17,5	134 500	153 500	1,140
19,5	160 000	183 000	1,358
21	188 500	215 000	1,594
22,5	219 000	250 500	1,857
24	251 500	288 000	2,132

Câu 1: Tính cơ cấu nâng dẫn động bằng điện của cầu trục làm việc trong xưởng cơ khí. Biết chế độ làm việc nặng, chiều cao nâng 20m, trọng tải: 5 tấn; sử dụng ổ lăn

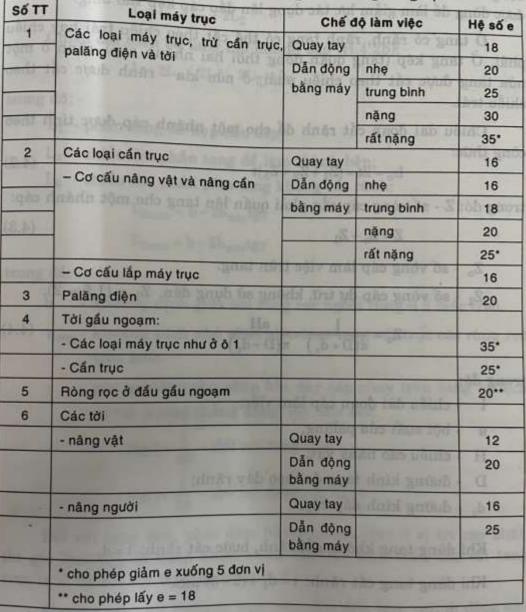
- 5. Xác định đường kính tang (xích), ròng rọc $D \ge (e-1)d_c = (20-1)x17.5 = 332.5 \text{ (mm)}$ e = 20 (tra bảng 4.1 theo chế độ làm việc Nặng)
- 6. Xác định công suất cần thiết của động cơ: $N_{ct}=Q.v_n/(102\eta_0)=\frac{5000x25}{(60x102x0.9)=22.7}$ (kw) $v_n=25m/ph$;

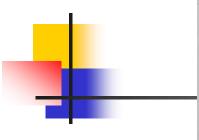
 $\eta_0 = \eta_{pl} \eta_{tang} \eta_{khoprang} \eta_{b\hat{\rho}truy\hat{e}n} \eta_{b\hat{\rho}truy\hat{e}n} = 0.985 \times 0.97 \times 0.99 \times 0.975 \times 0.975 = 0.9$

7. Biết n_{đc}=720v/ph. Tính tỉ số truyền hộp giảm tốc

$$i = \frac{n_{dc}}{n_{tg}} = n_{dc} \cdot \frac{\pi \cdot D_{tg}}{a \cdot v_n} = 720 \text{x}[(3.14 \text{x} 0.3325)/(2 \text{x} 25)] = 15$$

Bảng 4.1. Hệ số e tính đường kính tang ròng rọc

Các bộ phận	Hiệu suất	A DUJ UM
and arios from one or the sales and	ổ trượt	Ő lăn
Rồng rọc cấp và tạng	0.94 - 0.96	0.96 - 0.98
Các trục trung gian	0.95 - 0.97	0.97 - 0.99
Bộ truyền bánh rằng trụ cùng trục, ổ:	THE RESERVE	
+ để hở	0.93 - 0.95	0.95 - 0.96
+ có vỏ che, bôi trơn bằng mỡ	0.93 - 0.95	0.96 - 0.98
+ trong hộp kín, có bể dấu	0.95 - 0.97	0.97 - 0.98
Bộ truyền bánh rặng côn:		stenderde ent t
+ để hờ	0.92 - 0.94	0.93 - 0.95
+ có vỏ che, bối trơn bằng mỡ	0.92-0.94	0.94-0.96
Bộ truyền trục vít	William and a state of the stat	TOTAL STREET,
+ trục vít một mối ren	0.5 - 0.75	CAN PERSON AS
+ trục vít hai mối ren	0.75 - 0.8	
Khớp răng (có đấy dấu bội trơn)	0.99	Werting Byoth on
Cơ cấu nâng	100 x 100	
+ với bộ truyền bánh rằng	0.75 - 0.85	DATE INTO STATE OF
+ với bộ truyến trục vít	0.65 - 0.70	Trump of the case
Cơ cấu di chuyển	THURSTON DIE AND	W could vote lide
+ với bộ truyền bánh rặng	0.75 - 0.90	Sea on a feeling
+ với bộ truyền trục vít	0.65 - 0.75	reb male
Cơ cấu quay	Calle	The Divid All and
+ với bộ truyền bánh răng	0.70 - 0.85	IIV combo day (a
+ với bộ truyền trục vít	0.5 - 0.7	TO OUT OUT OF

Câu 1: Tính cơ cấu nâng dẫn động bằng điện của cầu trục làm việc trong xưởng cơ khí. Biết chế độ làm việc nặng, chiều cao nâng 20m, trọng tải: 5 tấn; sử dụng ổ lăn

8. Tính mô men mở máy. Xem tổng mô men vô lăng các chi tiết quay trên trục động cơ tương đương chi tiết trụ đặc bằng gang có γ =7.8g/cm³, đường kính d= D_{tg} và chiều dài I=2. D_{tg} , t_m =2s

$$M_{m} = M_{t} + M_{qt1} + M_{qt2} = \frac{QD_{t}}{2ai_{0}n_{0}} + \frac{QD_{t}^{2}n_{dc}}{375a^{2}i_{0}^{2}t_{m}n_{0}} + \frac{k\sum(G_{i}D_{i}^{2})_{i}n_{dc}}{375t_{m}} = 588.4Nm$$

9. Tính mô men phanh, t_p=2s

$$M_{ph} = M_{t}^{*} + M_{qt1}^{*} + M_{qt2}^{*} = \frac{QD_{t}}{2ai_{0}} \eta_{0} + \frac{QD_{t}^{2}n_{dc}}{375a^{2}i_{0}^{2}t_{ph}} \eta_{0} + \frac{k\sum(G_{i}D_{i}^{2})n_{dc}}{375t_{ph}}$$

 $M_{ph}=528.9Nm$

- Câu 1: Tính cơ cấu nâng dẫn động bằng điện của cầu trục làm việc trong xưởng cơ khí. Biết chế độ làm việc nặng, chiều cao nâng 20m, trọng tải: 5 tấn; sử dụng ổ lăn
- 8. Tính mô men mở máy. Xem tổng mô men vô lăng các chi tiết quay trên trục động cơ tương đương chi tiết trụ đặc bằng gang có γ=7.8g/cm³, đường kính d= D_{tg} và chiều dài l=2.D_{tg}, t_m=2s
- $G_0 = V.\gamma = (3,14.(d^2/4).l).\gamma = 3,14.(0,3325^2/4).(2.0,3325).7800 = 450(kg)$
- $D_0 = r.2^{1/2} = (d/2). \ 2^{1/2} = (0.3325/2).2^{1/2} = 0.2351 m$

$$= \frac{10.5000.0,3325}{2.2.15.0,9} + \frac{10x5000x0.3325^2.720}{375.2^2.15^2.2.0,9} + \frac{1,15.\sum \left(G_iD_i^2\right)_i.720}{375.2} = 588.4(Nm)$$

9. Tính mô men phanh, t_p=2s_.

$$M_{tph} = M_{t}^{*} + M_{qt1}^{*} + M_{qt2}^{*} = \frac{QD_{t}\eta_{0}}{2ai_{0}} + \frac{QD_{t}^{2}n_{dc}\eta_{0}}{375a^{2}i_{0}^{2}t_{ph}} + \frac{k\sum (G_{i}D_{i}^{2})_{i}n_{dc}}{375t_{ph}}$$

$$= \frac{10.5000.0,3325.0,9}{2.2.15} + \frac{10x5000x0,3325^2.720.0,9}{375.2^2.15^2.2} + \frac{1,15.249.720}{375.2} = 528.9(Nm)$$

Tính mô men vô lăng

- Tổng mô men vô lăng trên trục I bằng mô men vô lăng chi tiết trụ đặc: $\Sigma(G_iD_i^2)_I = G_0D_0^2$
 - G_0 =V. γ =(3,14.(d²/4).l). γ =3,14.(0,3325²/4). (2.0,3325).7800=450 (kg)
 - $D_0 = r.2^{1/2} = (d/2).$ $2^{1/2} = (0.3325/2).2^{1/2} = 0.2351$
 - $\Sigma(G_iD_i^2)_I = G_0D_0^2 = 450x0,2351^2 = 24,9$ (kgm²)=249 (Nm²)

BT ÁP DỤNG: Tính cơ cấu nâng dẫn động bằng điện của cầu trục làm việc trong xưởng cơ khí. Biết chế độ làm việc: **Nặng**, trọng tải: **6 tấn**; sử dụng ổ lăn

- 1. Chọn loại dây
- 2. Chọn sơ đồ treo tải
- 3. Xác định lực căng lớn nhất của dây
- 4. Tính và chọn dây
- 5. Xác định đường kính tang (xích), ròng rọc
- 6. Xác định công suất cần thiết
- 7. Biết n_{đc}=1000v/ph. Tính tỉ số truyền hộp giảm tốc.
- 8. Tính mô men mở máy. Xem tổng mô men vô lăng các chi tiết quay trên trục động cơ tương đương chi tiết trụ đặc bằng gang có γ =7.8g/cm³, đường kính d= D_{tg} và chiều dài I=3 D_{tg} , t_m =1s
- 9. Tính mô men phanh, t_p=1s